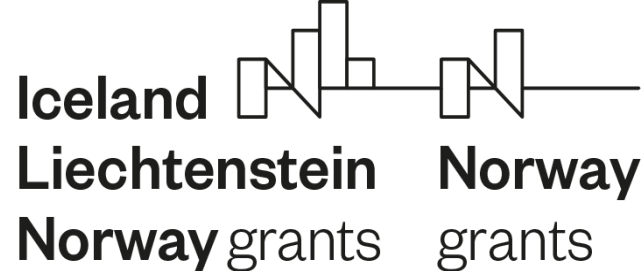

Valsts kanceleja

E-diskusija "Digitālās demokrātijas attīstība: E-platformas un rīki sabiedrības līdzdalībai"

2021.gada 9.aprīlis

Digitālā demokrātijas rīki

Pilsoņu iniciatīvu platforma

Likumprojekti, sabiedrības noskaņas analītika

Kopņemšanas platforma leģitīmiem lēmumiem

Līdzdalības budžetēšana, nacionālie dialogi

Manabalss.lv

Organizācija ManaBalss (Sabiedrības Līdzdalības Fonds)

Mērķis: iedzīvotāju ikdienas iesaiste demokrātijas procesos

Kam domāts: Latvijas pilsoņi, organizācijas, partijas

Ieguvumi:

Pasaules rekordi: 10 gadu laikā iesaistīti 20% Latvijas iedzīvotāju līdzdalībā; 36 iniciatīvas atbalstītas Saeimā vai citās institūcijās (kopā lēmums bijis par 65)

Latvija - digitālās demokrātijas flagmanis Eiropā!

2020. gadā ManaBalss.lv iegūst Eiropas Pilsoņu Balvu

Lemejs.lv

Organizācija ManaBalss (Sabiedrības Līdzdalības Fonds)

Mērķis: Nodrošināt leģitīmu kopleņemšanu un balsošanu organizāciju sapulcēs un kongresos

Kam domāts: asociācijām, biedrībām, politiskām partijām, izglītības iestādēm, akciju sabiedrībām

Ieguvumi: pielāgots balsošanas rīks ar stingro autorizāciju, lai novadītu drošu un leģitīmu balsošanas daļu sapulcēs.

ParvaiPret.lv

Organizācija ManaBalss (Sabiedrības Līdzdalības Fonds)

Mērķis: dotos balstīta politikas veidošana

Kam domāts:

- privātpersonām;
- lēmējvarai (Saeimai, Ministru kabinetam, pašvaldībām);
- organizācijām.

Ieguvumi:

- Lēmējvarai - reālu cilvēku balsojums - viedoklis par aktuālajiem lēmumiem.
- Privātpersonām - sakritības noskaidrošana ar politiķiem un partijām.
- Organizācijām - iespēja pievienot savus ierosinājumus likumu izstrādes laikā.

Pretkorupcijas datu hakatons Deputatiuzdelnas.lv

Izgaismojot saikni starp naudu un politiku Latvijā

Digitālās demokrātijas attīstība

Inese Tauriņa | direktore | «Sabiedrība par atklātību – Delna»

Norden, Marijas ielā
13/3 (Berga bazārā)

2. martā, plkst. 9.00

PRETKORUPCIJAS DATU HAKATONS

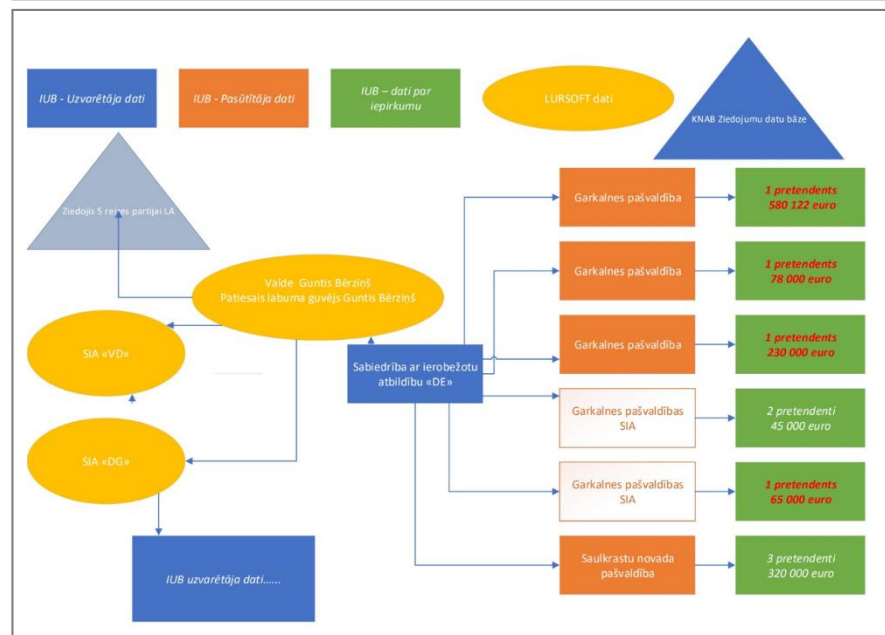
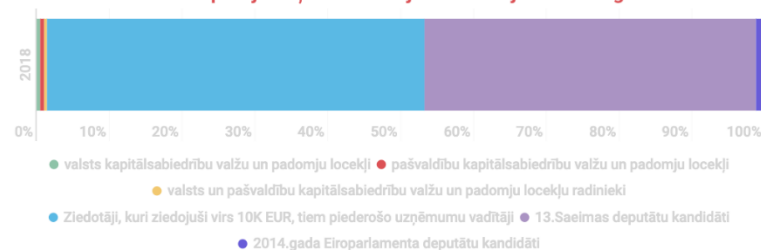
KAS LĀCĪTIM VĒDERĀ JEB KURŠ ZIEDO POLITISKAJĀM PARTIJĀM?

Ko pārbaudījām?

Ko secinājām?

Politisko partiju saņemto ziedojumu sadalījums 2018.gadā

Pretkorupcijas atvērto datu hakatons

- Piedalās žurnālisti, pretkorupcijas eksperti un aktīvisti, programmētāji un datu analītiķi
- Uzdevums – meklēt potenciālas korupcijas shēmas un nekorektas naudas plūsmas stratēģijas.
- Izmantoti: Iepirkumu uzraudzības biroja, Uzņēmumu reģistra un Saeimas atvērtie dati, kā arī citi atvērto un publisko datu avoti, piemēram, KNAB partiju ziedojumu un dāvinājumu datu bāze un VID informācija par valsts amatpersonu ienākumiem.
- Hakatons ir komandas darbs 8 stundu garumā.

Hakatonā attīstītās idejas

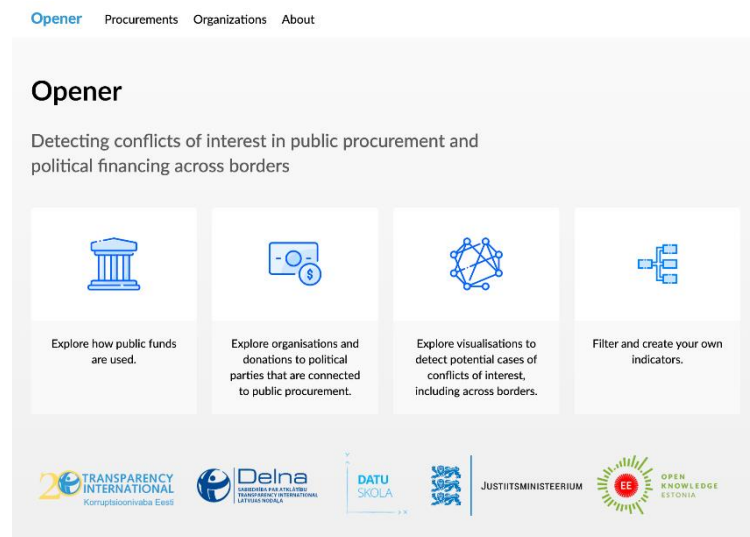
1. **Aizdomīgu publisko iepirkumu identificēšana** – kur ir tikai viens pretendents, valdē viens dalībnieks, jauns uzņēmums u.c. IUB un UR dati.
2. **Valsts kases atvērto datu vizualizācija**, kas parāda valsts izdevumus detalizēti, t. sk. saraksts ar izdevumu grupām, kurās ir ērti norakstīt izdevumus bez sīkākiem paskaidrojumiem.
3. **Kā partijām ziedojuši** politiķi, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļi un viņu radinieki. Noskaidroja, ka pusi no ziedojumiem, kas 2018. gadā sastādīja aptuveni trīs miljonus eiro, veica 13. Saeimas vēlēšanu kandidāti. Otru pusi sastādīja valsts kapitālsabiedrību valdes locekļi un viņu radinieki. Visvairāk ziedotāju bija saistīti ar konkrētām kapitālsabiedrībām.

Kāpēc atvērtie dati?

- Atvērtie dati var palīdzēt cīņā ar korupciju.
- Jo atvērtāki dati, jo zemāks korupcijas līmenis sabiedrībā, valstī.
- Ikviens sabiedrības loceklis var iepazīties ar datiem un pārbaudīt savas hipotēzes, jautājumus.
- Atklātība viecina sabiedrības līdzdalību procesos.

Delnas izstrādāts prototips Opener.ee

- Tiešsaists rīka prototips, kas izstrādāts Starptautiskā valūtas fonda Pretkorupcijas Izaicinājuma inkubatorā, 2020. gadā.
- Rīks palīdz filtrēt informāciju, lai identificētu iespējamus interešu konfliktus Latvijas un Igaunijas publiskajos iepirkumos.
- Opener SVF konkursā ieņēma 5. vietu 120 dalībnieku konkurencē, ir plānots šo rīku attīstīt 2021. gadā.

Deputāti uz Delnas

Šī lietotājam draudzīgā datubāze sniedz pārskatu par šobrīd amatā esošiem Saeimas deputātiem. Zemāk redzamajā uzskaitījumā izvēloties konkrētu personu, iespējams iegūt sīkāku informāciju par deputātu, maksājumiem politiskajām partijām un ārējām interesēm.

Datu avots:

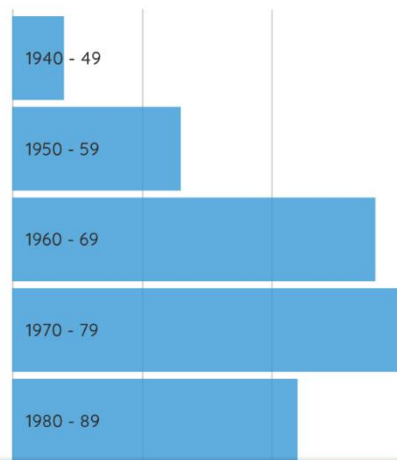
www.saeima.lv
www.cvk.lv
www.knab.gov.lv
www.vid.gov.lv

Pēdējais atjauninājums: 03.2021

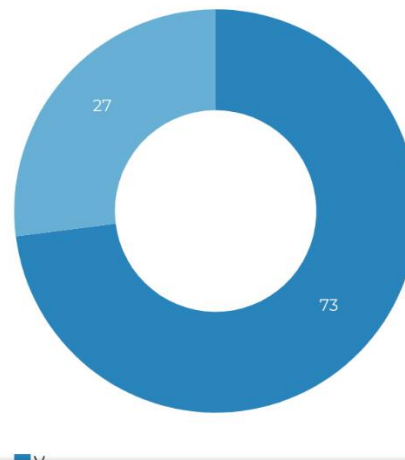
Frakcijas

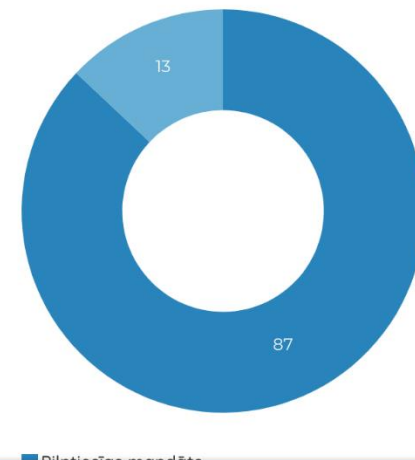
Dzimšanas gads

Dzimums

Mandāta statuss

100
no 100
deputātiem

🔍 Meklēt

🔄 Reset

Risināmās problēmas

- 76% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka politiķu saikne privāto sektoru varētu novest pie korupcijas (ES vidēji 76%). *Speciālais Eirobarometrs 502, 2019.*
- 49% Latvijas uzņēmumos sastopams uzskats, ka no partiju finansēšanas atkarīga veiksmē valsts iepirkumos ir izplatītākais korupcijas veids Latvijas uzņēmējdarbības vidē (ES vidēji 34%). *Flash Eirobarometrs 482, 2019.*
- 6% Latvijas iedzīvotāju uzticas politiskām partijām (ES vidēji 20%). *Standarta Eirobarometrs 92, 2019.*

KNAB partiju finanšu datubāze, VID valsts amatpersonu deklarāciju datubāze, uzņēmumu reģistri, Saeimas mājaslapa.

1. Partiju finansējuma uzraudzība (saņemtie maksājumi + izdevumi)
2. Deputātu deklarētās ārējās intereses
3. Deputātu amatpersonu deklarācijas

Video par Deputāti uz Delnas

**Saite pieejama no ilustrācijas*

VAI ESI SEV UZDEVIS JAUTĀJUMU PAR
TO, KĀDA IR SAIKNE STARP
NAUDU UN POLITIKU LATVIJĀ?

Pretkorupcijas datu hakatons Deputatiuzdelnas.lv

Izgaismojot saikni starp naudu un politiku Latvijā

Digitālās demokrātijas attīstība

Inese Tauriņa | direktore | «Sabiedrība par atklātību – Delna»

LATA

HAKATONI -

CEĻŠ UZ JĒGPILNU ATVĒRTO DATU LIETOJUMU

4

Izglītēt sabiedrību (jauniešus, IT nozari, valsts pārvaldi) par atvērto datu sniegtajām iespējām

5

Demonstrēt inovatīvus, sabiedrībai noderīgus atvērto datus balstītus risinājumus

2020: Novērst vardarbību:

<http://www.helpio.lv>

2019: Skolu reitinga prognozēšana

2018: Bēmdārza rindu mazināšana, piemērotākās mājokļa vietas atrašana

www.lata.org.lv/hakatoni

3

Izgaismot problēmas atvērto **datu** jomā – **kvalitāte**, noteiktu datu tēmu nepieejamība

2

Veicināt **jaunu datu** kopu atvēršanu

1

Veidot sabiedrībā izpratni, kas ir atvērtie dati

Tiešsaistes platforma Liepājas iedzīvotājiem

Biedrība "Radi Vidi Pats"

Platformas mērķis ir radīt iedzīvotājiem iespēju iesniegt savas iniciatīvas par pilsētai nozīmīgiem jautājumiem, tādējādi pievēršot uzmanību problēmām.

Platforma domāta ikvienam Liepājas iedzīvotājam.

Lielākie ieguvumi no šāda tiešsaistes rīka būs:

- iedzīvotāju apziņa par savu spēju un iesaistes nozīmīgumu;
- aktīva sabiedrības nostāja, kas nepaliks nepamanīta;
- pakāpeniski iedzīvotāju virzīti uzlabojumi pilsētā.

kopdare.lv

Mājas lapa www.kopdare.lv

Biedrība Lauku partnerība «Lielupe»

Mērķis: Sekmēt pēc iespējas plašāku iedzīvotāju līdzdalību, dodot iespēju virtuāli sniegt priekšlikumus un idejas Kopdares aktivitātēm-apkaimes ideju darbnīcām, iedzīvotāju forumam un sarunu festivālam.

Kam domāts: Jelgavas un Ozolnieku novadu iedzīvotājiem.

Ieguvumi: Nodrošināta iespēja vietējiem iedzīvotājiem sniegt priekšlikumus jebkurā laikā, neatkarīgi no organizētiem pasākumiem. Neitrāla vieta, kur izteikties.

"VĒLĒŠANOS KOKS" Latvijas Vācu savienība

<http://dki.verband.lv/>
(Integrētas padlet.com piezīmju sienas)

Mērķis: iesaistīt vietējos pašvaldību iedzīvotājus demokrātijas procesos (gaidāmās vēlēšanas), izmantojot digitālu rīku. Katrs pēc izvēles var veikt savu anonīmu ierakstu "vēlēšanos kokā".

Kam domāts: vietējie iedzīvotāji (t.sk. mazaizsargātās grupas) Tukuma, Ventspils, Liepājas un Dienvidkurzemes, Dobeles novados.

Ieguvumi: pilsoniskā iesaiste. Tiks uzrādītas un apkopotas nerisinātās problēmas pašvaldībā.

Valsts kanceleja

Trauksmescelejs.lv

**Kam
domāts:**
trauksmes
cēlējiem un
sabiedrībai,
nodrošināta
iespēja
iesniegt
ziņojumu
tiešsaistē

trauksmescelejs.lv

[Par trauksmes celšanu](#) Kur celt trauksmi Vadlīnijas Aizsardzība Kontakti Statistika Personu datu apstrāde

IESNIEGT ZIŅOJUMU

Kas ir trauksmes celšana?

Trauksmes celšana ir iespēja veicināt likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu organizāciju darbību publiskajā un privātajā sektorā, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli.

Trauksmes celšanas likums palīdz Latvijas iedzīvotājiem novērst pārkāpumus, pirms nodarīts kaitējums sabiedrības interesēm, vienlaikus aizsargājot trauksmes cēlētus no nelabvēlīgām sekām.

**DARBINIEKS
NAV NIEKS.**

**TEV IR LIELĀKA IETEKME,
NEKĀ IZSKATĀS!**

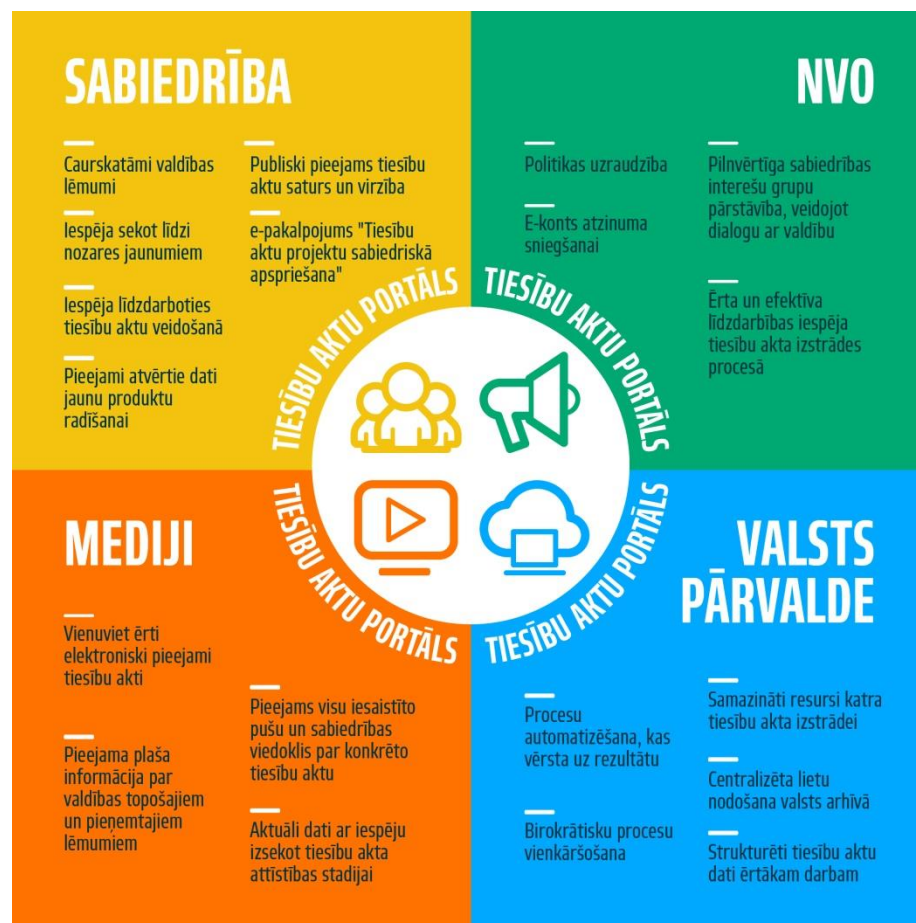
Valsts kanceleja

TAP portāls

(Vienotais **I**esību **A**ktu **P**rojektu izstrādes un saskaņošanas **portāls**)

Mērķis:

Uzlabot sabiedrības līdzdalības vidi TAP jaunrades procesā un MK lēmumu pieņemšanas procesa modernizēšana, nodrošinot efektīvāku, caurspīdīgu un ātrāku valsts pārvaldes TAP izstrādes un saskaņošanas procesu

Latvijas Atvērto datu portāls data.gov.lv

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības
ministrija

Mērķis: Nodrošināt valsts pārvaldes atvērto
datu publicēšanu

Kam domāts: Uzņēmējdarbībai,
pētniecībai

Ieguvumi: Visiem pieejami dati

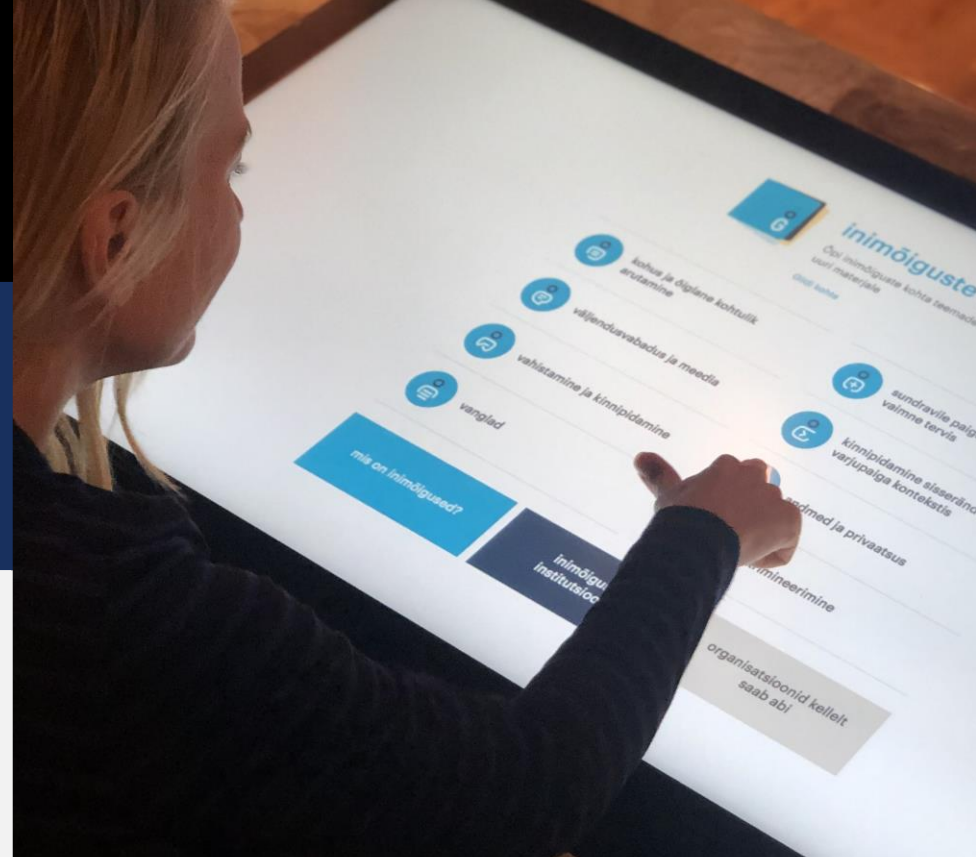
cilvektiesibugids.lv

cilvektiesibas.info

okat okat.info

BHRS baltichumanrights.org

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
programma "Erasmus+"

Kingdom of the Netherlands

Nordplus

Kultūras ministrija

Sabiedrības integrācijas
fonds

Cilvēktiesību gids

→ cilvektiesibugids.lv

Piedāvā: Baltic Human Rights Society

Mērķis: Informācijas, izglītības un pašpalīdzības platforma cilvēktiesībās

Kam domāts: Plašākai sabiedrībai un profesionāļiem, kas piemēro cilvēktiesības ikdienas darbā

Ieguvumi: Palīdz izprast dažādās dzīves situācijās aktuālās cilvēktiesības caur konkrētām tēmām un veido cilvēktiesību kultūru Latvijā

Cilvēktiesības.info

→ cilvektiesibas.info

Piedāvā: Baltic Human Rights Society

Mērķis: Cilvēktiesību ziņu, viedokļu un tematisko rakstu bezpeļņas platforma

Kam domāts: Apvieno profesionāļus, akadēmiķus, studentus, NVO un valsts institūcijas, lai informētu sabiedrību par Latvijai svarīgiem cilvēktiesību jautājumiem

Ieguvumi: Palīdz uzzināt un izprast Latvijai aktuālus cilvēktiesību jautājumus un veido cilvēktiesību kultūru Latvijā

Okat.info

→ okat.info → okat.info/bhrs/cilvektiesibu-gids/cilvektiesibu-gids

Piedāvā: Baltic Human Rights Society

Mērķis: Zināšanu novērtēšanas rīks cilvēktiesībās

Kam domāts: Nevalstiskajam un publiskajam sektoram, kā arī plašākai sabiedrībai

Ieguvumi:

- Iespēja novērtēt zināšanas un spējas tās piemērot dažādās situācijās
- Uzlabo lietotāju pašnovērtējumu un labklājību, motivē tos turpmākām mācībām un stiprina to iespējas darba tirgū
- Dod iespēju veidot testus un aptaujas arī citās jomās